SP Publications
International Journal of English and Studies(IJOES)
An International Peer-Reviewed Journal; Volume-6, Special Issue-1,
2023 www.ijoes.in ISSN:2581-8333;ImpactFactor:6.817(SJIF)

పి సత్యవతి కథలు – స్త్రీ సమస్యల చిత్రన

డాక్టర్ ధిల్లీశ్వరరావు సనపల, తెలుగు అధ్యాపకులు, ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల (పురుషులు), శ్రీకాకుళం.

ఉపోద్ఘాతం :

తెలుగు సాహిత్యంలో జాతీయోద్యమ, కాల్పానిక, అభ్యుదయ, విప్లవ కవిత్వోద్యమాలు తర్వాత అత్యంత ప్రభావం చూపిన ఉద్యమం అస్తిత్వవాద ఉద్యమం. ఈ అస్తిత్వవాద ఉద్యమాల్లో ప్రధానమైనది స్త్రీవాద కవిత్వోద్యమం. ఆధునిక సాహిత్య ప్రారంభం నుండి ప్రత్యక్షంగానూ పరోక్షంగానూ అనేకమంది కవులు, రచయితలు స్త్రీ సమస్యను ప్రస్తావిస్తున్నప్పటికీ ప్రత్యేకమైన ఉద్యమంగా 1985 నుంచి స్థిరపడి క్రమంగా అన్ని ప్రక్రియలకు విస్తరించిన ఉద్యమం స్త్రీవాద కవిత్వోద్యమం. ఎవరెన్ని నినాదాలు ఇస్తున్నా ఎవరెన్ని సూక్తులు వల్లిస్తున్నా సమాజంలో ఈనాటికీ ఆడవారి పరిస్థితి దయనీయంగానే ఉంది. గణనీయంగా మారలేదు. అయితే వీరేశలింగంగారి కాలంనాటి పరిస్థితి ఇవాళ ఉందని అనలేం. అనేక మార్పులు వచ్చాయి. వస్తున్నాయి కూడా. అయినప్పటికీ తల్లిగా, ఇల్లాలిగా, కుమార్తెగా, వధువుగా, కోడలిగా, ఉద్యోగిగా, సగటువ్యక్తిగా స్త్రీ ఎన్నో సమస్యల్ని ఎదుర్కొంటుంది. సమాజంలో సగభాగం కంటే ఎక్కువ ఉన్నది స్త్రీలే అయినప్పటికీ సామాజికంగా నేటికీ ఎక్కడో ఒకచోట వివక్షను ఎదుర్కోవాల్సి వస్తుంది. పెంపకం లోనూ వివాహాది విషయాల్లోనూ చివరకు వారసత్వాది విషయాల్లో కూడా నేటికీ సమాజంలో స్త్రీకి చిన్న చూపే ఎదురవుతుంది. ఆధునిక తెలుగు కథల్లో స్త్రీ సమస్యకు సంబంధించిన కథలు ఎన్నో వచ్చాయి. స్త్రీ మనస్సు స్త్రీకి అర్ధమైనట్టు మగవాడికి అర్థం కాదు అనేది ఒక వాదన. అందువల్ల స్త్రీ సమస్యల మీద మగవాళ్ళు కథలురాసినా ఎక్కువ రాసింది రచయిత్రులే. స్త్రీ సమస్యను చిత్రించిన రచయిత్రుల్లో సత్యవతిగారు ఒకరు.

కథలు నేపథ్యం :

స్త్రీవాద ఉద్యమం ప్రపంచవ్యాప్తంగా సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయ హక్కుల పోరాటంగా ప్రారంభమై క్రమేపి సాహిత్యంలో విశిష్టంగా ప్రతిధ్వనించింది. పితృస్వామ్య వ్యవస్థ స్త్రీ పతనానికి, అణచివేతకు కారణమైన భావజాలం లైంగిక దాడులు, జెండర్ వివక్ష, సాంఘికంగా సాంస్కృతికంగా జరుగుతున్న దాడులు, స్త్రీల శరీరాలకు, మనస్సుకు, వివాహ వ్యవస్థకు సంబంధించి, సంతానోత్పత్తి, పిల్లల పెంపకం, ఇంటి చాకిరీ, గృహహింస, మహిళా సాధికారతకు సంబంధించిన అంశాల నేపథ్యంలో సత్యవతి కథలు రూపుదిద్దుకున్నాయి. 1990 నుండి 2015 మధ్య కాలంలో వివిధ పత్రికల్లో అచ్చయిన సత్యవతి కథలు సమకాలీన స్త్రీ సంబంధమైన అనేక కోణాలను స్పృశించింది. “అరుణసంధ్య” కథలో ముప్పై ఏళ్ల సంసార జీవితంలో అనుమానాలు, అవమానాలు, ఛీత్కారాలు తప్ప తన భర్త నుండి ఏమీ పొందలేదు అరుంధతి.”గాంధారి రాగం “కథలో పెళ్లికి ముందు అన్నింటిలోనూ చురుగ్గాను, మేటిగాను ఉండి పెళ్లయిన తర్వాత స్తబ్దతగా మారిపోయి, ఏమీ చేతకాని దానివలె భర్త ముందు మిగిలిపోయింది సరస్వతి. “తిమింగల స్వర్గం” కథలో అమెరికా సంబంధాలకు ఆశపడిన తలిదండ్రుల కారణంగా సౌందర్యాత్మక హింసకు గురైంది విశాల.”పహరా”కథలో ప్రేమానురాగాల ముసుగుతో కూతుర్ని తన చెప్పు చేతుల్లో ఉంచడానికి ప్రయత్నించిన తండ్రి కారణంగా జనజీవనానికి దూరమై ఒంటరి జీవితానికి పరిమితమైంది సావిత్రి. “ఆవిడ”కథలో తన స్వార్థం కోసం లేటు వయసులో వివాహమాడిన

రామారావును ఏమక అతని అవసరాలన్నీ తీర్చడానికి రామారావును పెళ్ళాడి అవమానాలు పొందింది శేష. ఈ నేపథ్యంతో నేటి సమాజంలో స్త్రీ పరిస్థితి, ఎదురౌతున్న, ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలను కళ్ళకు కడుతూ సత్యవతి కథలు రాయబడ్డాయి.

కథలు విశ్లేషణ :

దాంపత్య జీవితంలోకి అనుమానం అనే నిప్పురవ్వ ప్రవేశిస్తే సుఖశాంతులతో జీవించవలసిన ఆ జంట అసూయా ద్వేషాలతో మాడిపోవాల్సిందే. ఇది నేటి నవ నాగరిక ప్రపంచంలో సర్వే సర్వత్ర కనిపిస్తున్న పరిస్థితి. ఈ నేపథ్యంతో సాగే కథ అరుణసంధ్య. 30 ఏళ్లు సూర్యనారాయణతో కాపురం చేసిన అరుంధతి చివరకు ఆత్మహత్యకు పాల్పడిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. దీనికి కారణం సూర్యనారాయణకి తన భార్యపైన గల అనుమానం. “28 ఏళ్ల నాడు పక్కింట్లో చదువుకునే విద్యార్థి మంచినీళ్లు అడిగితే ఇచ్చినప్పుడు సూర్యనారాయణ తనకీ ఆ విద్యార్థికీ మధ్య అక్రమ సంబంధం ఉందని అర్థం లేకుండా మాట్లాడి తనని చంప దెబ్బ కొట్టాడు” (అరుణసంధ్య కథ- పుట 244). అది మొదలు ఎన్నో రకాల ఇబ్బందులు పడుతున్నా బంధాలకు లోబడి భర్తతో అనేక సందర్భాల్లో అనరాని మాటలు పడి కూడా అరుంధతి ఆ బాధనీ అవమానాన్నీ 30 ఏళ్లపాటు దిగమింగుకుంటూ తన సంసార జీవితాన్ని చక్కదిద్దుకుంటూ వచ్చిన వైనం ఈ కథలో దర్శనమిస్తుంది. తాను పొందిన బాధను తన బిడ్డలకు కూడా చెప్పలేక తన బిడ్డల దగ్గర “ఆవిడ ఎప్పుడూ అంతే” అని అనిపించుకుంటూ “అవమానాలు, చీత్కారాలతో సాగిన దాంపత్య జీవితాన్ని తలుచుకుని తలుచుకుని మురిసిపోవడానికి సాగించాలా ఈ బ్రతుకు! అతను మంచి తండ్రే కావచ్చు. మంచి భర్త కాదని ఎరగరా వీళ్లు” (పుట-246) అని అనుకుంటూ తనలో తాను కుమిలిపోతున్న అరుంధతి సగటు కుటుంబ స్త్రీకి ప్రత్యక్ష సాక్ష్యంగా అగుపిస్తుంది. తన జీవితాంతం తన బ్రతుకు మీద నిర్ణయం ఎవరో తీసుకుంటూనే సాగింది అరుంధతి. తనకు తాను తన బ్రతుకు మీద నిర్ణయం తీసుకునే పరిస్థితి రానందుకు దాన్ని తలుచుకుంటూ తనలో తాను ఇలా అనుకుంటుంది. “ తను ఏం చదవాలో నాన్న నిర్ణయించారు. ఏ బట్టలు వేసుకోవాలో, ఎలా మాట్లాడాలో ఎవరిని పెళ్ళాడాలో అన్ని సమాజము, నాన్న నిర్ణయించారు. ఏం వండాలో, ఏం తినాలో, ఎప్పుడు నవ్వాలో, ఎందుకు నవ్వకూడదో, ఎలా బ్రతకాలో, సూర్యనారాయణ నిర్ణయించాడు. ఎక్కడ ఉండాలో, ఎందుకు ఉండాలో, ఏది ధర్మమో ఇప్పుడు పిల్లలు నిర్ణయిస్తున్నారు.” (అరుణసంధ్య కథ పుట- 246)అని అరుంధతి పలికిన మాటలు రజియా బేగం రాసిన “బాల్యంలో చిన్న పిల్లవి నీకేం తెలుసు కూర్చో అన్నారు, యవ్వనంలో ఉడుకు రక్తం మంచీ చెడూ తెలియదు కూర్చో అన్నారు, వృద్ధాప్యంలో ముసలిదానివి ఇంకేం చేస్తావు కూర్చో అన్నారు.” (తెలుగులో కవిత్వోద్యమాలు పుట -192) అనే కవితను గుర్తుకు తెస్తుంది. భర్త మరిగే కాఫీ నెత్తి మీద పోసినా, తినే అన్నం మొహానికి పులిమినా, పుట్టింటికి వెళ్లి పది రోజులుండి వస్తే పగిలిపోయిన గాజులు, ఎండిన పూలు, ఖాళీ కండోమ్ ప్యాకెట్లు ఊడ్చేసుకుని పరుపులు ఎండేసుకుని గుట్టు చప్పుడు కాకుండా మళ్లీ సుఖంగా కాపురం చేసుకునే పరిస్థితి అరుంధతికి ఎదురయ్యే నిత్య కృత్యం. ఎన్ని అగచాట్లు, అవమానాలు ఎదురవుతున్నా సంసారం, కుటుంబం, వివాహం, భర్త, పిల్లలు అనే సంకెళ్ల మధ్య బిక్కుబిక్కుమని బ్రతుకుతున్న సగటు స్త్రీ పరిస్థితిని అరుంధతి పాత్ర ద్వారా తెలియజేశారు రచయిత్రి. మనుషుల మధ్య బంధాలు సంకెళ్లతో కాక ప్రేమ, ఆప్యాయత, అనురాగాల మధ్య భార్యాభర్తల జీవనం సాగాలి. భార్యని బంధీగా కాకుండా తనని సగభాగంగా చూడాలని రచయిత్రి కోరుకుంటారు. “ ప్రేమ సంబంధాలుంటే బ్రతకాలి - అధికార సంబంధాలు, ధర్మాలతో తనకేం పని! తనకొక్క దానికేనా? ధర్మాలు!” (పుట 246) అని అరుంధతి పలికిన మాటలు వివాహ బంధం కుటుంబ

సంబంధాలు ఎలా ఉండాలో చెప్పకనే చెబుతుంది. నాగరికతతో పాటు అవగాహన చేసుకునే శక్తి విశాలంగా భావించే మనస్సు లేకపోవడం వలన వస్తున్న ఇబ్బంది గూర్చి ఈ కథ ద్వారా తెలియజేశారు.

భార్య తన కంటే విద్యావంతురాలు అయినా తనకంటే ఉన్నతమైన స్థితిలో ఉన్నా పురుషుడు పెద్ద మనస్సు చేసుకోలేకపోవడం, అహంకారంతో దురాభిమానంతో ఆమెను కించపరిచే పరిస్థితి నేటికీ దర్శనమిస్తున్న సంగతే. ఇదే ఇతివృత్తంతో వచ్చిన కథ గాంధారి రాగం. భర్తతో హనీమూన్ కి మహాబలిపురం వెళ్లిన సరస్వతి యునైటెడ్ స్టేట్స్ కి చెందిన వయోలెట్ అనే అమెరికా అమ్మాయితో మాట్లాడే సందర్భంలో సరస్వతి భర్త సుబ్బారావు ప్రవర్తించిన ప్రవర్తన పురుషాధిక్యతకు, అసహనానికి ప్రత్యక్ష సాక్ష్యంగా అగుపిస్తాయి. వయోలెట్ తో సరస్వతి ఇంగ్లీషులో మాట్లాడిన సందర్భంలో " నీక్కూడా ఈ ఫారెన్ వాళ్ళ పిచ్చి వుందన్నమాట – పల్లెటూరి వాళ్ళలాగా – లేకపోతే నీకే గొప్ప ఇంగ్లీష్ వచ్చునే ప్రదర్శనా లేకపోతే ఏమిటి ఆ పిల్ల వెంట పడడం నువ్వు? అన్నాడు సుబ్బారావు". మ్యాథమెటిక్స్ మెయిన్స్ లో సరస్వతి కాలేజీ ఫస్ట్. యూనివర్సిటీలో ఫోర్త్ ర్యాంక్ పొందింది. అలాంటి సరస్వతి పెళ్లయిన తర్వాత చాకల పద్దులకి మాత్రమే తన లెక్కల్ని సరిపెట్టుకోవాల్సి వచ్చింది. పెళ్లయిన తర్వాత సరస్వతిని ఇంటికే పరిమితం చేసిన సుబ్బారావును గూర్చి స్వగతిస్తూ "సుబ్బారావు మంచివాడే తన లెక్కల్ని చాకలిపద్ధులకీ పాల లెక్కలకీ పరిమితం చేసినవాడు." అని అనడంలో వ్యంగ్యత చెప్పకనే తెలుస్తోంది. ఇల్లు చూసుకోవడం, పిల్లలను పెంచడమే స్త్రీకి ప్రధాన కర్తవ్యమని హితబోధ చేసే సమాజంలో స్త్రీ సామర్థ్యానికి, తెలివితేటలకి స్థానం ఎక్కడుంటుంది?. పని మనుషులు వేధించినప్పుడల్లా సుబ్బారావు సరస్వతి కోసం పనిముట్లను కొని ఇచ్చేవాడు ఆ పనిముట్లతో సరస్వతి పనులు చేసుకునేది. వంటింటికే పరిమితం అయిపోయిన ఆమె తనకు తాను ఇలా అనుకుంటుంది " ఇంటెడు పనిముట్లు కొనిపెట్టాడు. ఈ పనిముట్ల మధ్య షడ్రుచుల పాకశాల మధ్య గుడుగుడు గుంచం గుండె రాగం ఆడిస్తున్నవాడు" అని సరస్వతి పలికించిన మాటలు "మా అమ్మ మా అమ్మమ్మ ఇంట్లో అమ్మలంతా ఇక్కడ స్త్రీ లయ్యారట....భయం భయంగా, నిశ్శబ్దంగా, నిరాశగా మా అమ్మొక ప్రేతంలా తేలుతూ ఉంటుంది. ఇక్కడ అసలు మా అమ్మే నడుస్తున్న వంట గదిలా ఉంటుంది..." అని పలికిన వంటిల్లు కవితలోనివిమల(తెలుగులో కవిత్వోద్యమాలు పుట 197) మాటలను గుర్తుకు తెస్తాయి. ఏ కారణం చేతనైతేనేం ఆడపిల్లల చదువులు అర్థాంతరంగా ఆగిపోతున్నాయి. చదివి ఉద్యోగాలు చేయాలా! ఊళ్లు ఏలాలా! ఇంకా ఎక్కువ చదివిస్తే ఇంకా పైన చదివిన వాడిని తేలేమనో, ఒకవేళ చదివిస్తే ఆ తర్వాత ఉద్యోగం చేస్తే ఆ లాభం అంతా అత్త వారికి కానీ మనకేమిటి అని ఆలోచనలో ఆడపిల్లల చదువులు ఆపేస్తున్నారు తల్లిదండ్రులు. ఈ పరిస్థితి సరస్వతికి ఎదురయింది. సరస్వతి తండ్రి మాట్లాడుతూ "బాగానే ఉంది సంబడం! ఈ చదువు చాల్లే – ఇంకా చదివితే నీకన్నా పై చదువులు వాడిని తేవాలి. దాంతో ఇంకా వయస్సు పెరుగుతుంది. కట్నం పెరుగుతుంది. నా వల్ల కాదమ్మా సరస్వతి అనేసాడు నాన్న." నేటికీ అమ్మాయిలకు ఈ మాటలు చిరపరిచితమే. సమాజంలో స్త్రీ పరిస్థితి ఇప్పటికీ సోచనయంగానే ఉంది. తన అలవాట్లు, ఆలోచనలు అన్నింటికీ నిబంధనలు ఎదురవుతూనే ఉంటాయి. పెళ్లయిన తర్వాత ఆడపిల్ల జీవితం పూర్తిగా భర్త మరియు అత్తవారి అధీనంలోకి వెళ్లిపోతుంది. భార్య ఎవరితో మాట్లాడాలో మాట్లాడకూడదో, ఏం మాట్లాడాలో, ఏం ధరించాలో, ఎలా ఉండాలో కూడా భర్త నిర్ణయించే సామాజిక స్థితి నేటికీ మన సమాజంలో ఉందనడంలో అతిశయోక్తి లేదు. అదే విషయాన్ని తెలియజేస్తూ "ఈ డ్రెస్సులు వేసుకోవడం ఇక మానేయాలి నువ్వు. పెళ్లయినాక మా చెల్లెళ్ళు మానేశారు. మా అమ్మా నాన్న ఒప్పుకోరు – నాక్కూడా నచ్చవు" అన్నాడు సుబ్బారావు.

సౌందర్యాత్మక హింసకు గురి ఔతున్న స్త్రీలు అడుగడుగునా నేటి సమాజంలో అగుపిస్తూనే ఉన్నారు. ఇది భిన్న పరిస్థితుల్లో విభిన్న కోణాల్లో దర్శనమిస్తుంది. ఈ హింస కొన్ని సందర్భాల్లో ఆర్థికపరమైనది కాగా, మరోచోట వ్యక్తిగౌరవానికి సంబంధించిందిగా ఉంది. ఇదే విషయాన్ని సత్యవతిగారు తిమింగల స్వర్గం అనే కథలో తెలియజేశారు. ప్రపంచీకరణ పోకడలను తిమింగలంతో పోలుస్తూ విదేశీ సంబంధాలకు ఎగబడి తల్లిదండ్రులే తమ కుమార్తెల పట్ల ప్రవర్తిస్తున్న తీరును ఈ కథలో తెలియజేసే ప్రయత్నం చేశారు. అమెరికా సంబంధం కోసం తన కుమార్తెను అందంగా తయారు చేయడానికి అనేక ప్రయత్నాలు చేస్తారు విశాల తలిదండ్రులు. "ముక్కుకు ప్లాస్టిక్ సర్జరీ చేయించి, రవ్వల పుడక పెట్టారు. మోహానికి రకరకాల పళ్ళ రసాలతో వివిధ రసాయనాలతో వేలకు వేలు ఫేషియల్స్ వేయించారు. బాస్ తో ఎలా మసులుకోవాలో మొగుడుతో ఎలా సర్దుకుపోవాలో వంటిల్లు ఎలా సర్దుకోవాలో పడగ్గది ఎలా అలంకరించుకోవాలో ఒకటేమిటి ఎడాపెడా శిక్షణ ఇచ్చేస్తున్నారు".(తిమింగల స్వర్గం కథ – పుట330) అనే మాటలు విమల"సౌందర్యాత్మక హింస" కవితలోని "మనమంటే 34, 24, 35 కొలతలమైన చోట మొటిమలు మొలవడం, జుట్టురాలడం నడుం సన్నగా లేకపోవడమే మన నిరంతరాందోళనలైన చోట" అనే మాటలను గుర్తుచేస్తాయి.

స్త్రీకి ఆర్థిక స్వాతంత్రం అవసరం అని తెలియచేసే కథ ఒక వసుంధర. ఆర్థిక స్వాతంత్రం లేకపోతే సమాజంలో స్త్రీకి భద్రత కొరవడుతుంది. ఈ సత్యాన్ని ఒక వసుంధర కథలో చక్కగా తెలియజేశారు రచయిత్రి. ఇద్దరు బిడ్డలకు జన్మనిచ్చి, వారిని పెంచి పెద్ద చేసి వివాహాలు జరిపించిన వసుంధర తన జీవితకాలం మొత్తం తన భర్త రామారావు సంపాదించే అరాకొరా జీతంతో కుటుంబాన్ని నెట్టుకొని వచ్చినప్పటికీ తన భర్త తనని ఎందుకు పనికిరానిదానివంటూ తన వలన వృధా ఖర్చు తప్ప ఏ ఉపయోజనమూ లేదని పలికిన సందర్భంలో తన స్నేహితురాలి కుమార్తె ఇంట్లో పనిమనిషిగా అమెరికాకు వెళ్లింది వసుంధర. ఆర్థిక స్వాతంత్రం లేకపోతే స్త్రీకి విలువలేదని తెలియజేసే కథ ఇది. ఒకరోజు సాయంత్రం రామారావు వసుంధర గట్టిగా వాదించుకుంటారు. ఆ సందర్భాన్ని గూర్చి లలితకు వసుంధర అమెరికా నుండి ఉత్తరం రాస్తూ ఆ రోజు రామారావు పలికిన మాటలను పేర్కొంటూ "ఆయన సమస్త బాధలకీ, కష్టాలకీ, తల మీద ఆచ్చాదన లేకపోవడానికీ, చేతిలో డబ్బు లేకపోవడానికీ కారణం నేనేనట. నేను ఒక్క రూపాయి సంపాదించకపోగా ఆయన సంపాదనంతా ఖర్చు చేశానట"(ఒక వసుంధర పుట-202) అంటుంది. 40 ఏళ్ళు భర్తతో కాపురం చేసి, పిల్లల్ని పెద్ద చేసి, కాపురాన్ని చక్కదిద్ది, తన భర్త అవసరాలన్నీ తీర్చినప్పటికీ వసుంధర ఎందుకు కొరగాని దానివలె లెక్కింపబడింది. "నా జన్మలో నాదంటూ ఒక్క రూపాయి సంపాదించి ఎరుగను 40 ఏళ్ల కష్టానికి రూపాయి విలువ లేదు"(పుట202) అనే మాటలు ఆర్థిక స్వాతంత్రం లేని స్త్రీ పరిస్థితిని ఎత్తి చూపుతుంది. "నేను కూడా వచ్చేటప్పుడు కొన్ని వేల డాలర్లతో వస్తానంటే నేనెంత ఆనందించానో నీకు తెలియదు. డబ్బు సంపాదించడంలో ఎంత శక్తి ఉందో నాకు అర్థం అయింది"(పుట-202) అని వసుంధర లెటర్లో పేర్కొన్న మాటలు స్త్రీ ఆర్థిక పరిపుష్టి కలిగి ఉండడం ఎంత అవసరమో నొక్కి ఒక్కానిస్తుంది.

స్త్రీ పురుషులు ఇద్దరూ ఒకపనిలో బాధ్యులైనప్పటికీ సమాజం పురుషుడు కంటే స్త్రీనే ఎక్కువగా నిందిస్తుందని, అవమానాలకు గురి చేస్తుంది. పురుషుడు తనకవసరం కోసం చేసిన పనిలో కూడా స్త్రీనే బాధ్యురాలను చేసి సమాజం ఎలా ఆమెను ఆడిపోసుకుంటుందో తెలియజేసే కథ ఆవిడ. భార్య పోయిన రామారావు ఉద్యోగం నుండి రిటైర్ అయిన తర్వాత తన బిడ్డల దగ్గర కొంతకాలం ఉండి తాను వాళ్ళవద్ద యిమడలేక సొంత ఊరిలో తాను కట్టుకున్న ఇంటిలో ఉండాలని నిర్ణయించుకుని తన అవసరం కోసం ఆడ

తోడు కావాలని 45 సంవత్సరాల ఆవిడను పెళ్లి చేసుకుంటాడు. ఆవిడ పేరు శేషు. తల్లి, తండ్రి పోయిన శేషు మేనమామ ఇంట్లో పనిమనిషి వలే బ్రతుకు వెళ్లదీస్తుంది. తనకు 45 ఏళ్లు వచ్చినా ఆడతనం తెలియకుండా స్త్రీ సహజమైన కోర్కెలను సైతం తనలో లేకుండా బ్రతికింది. పెళ్లి ఒక జీవనభద్రతని మామయ్య పలికిన మాటలకు ఆమెను రామారావుతో వివాహం అయ్యేటట్టు చేశాయి. తనకు శరీరం ఉందని, అది కొంత సుఖాన్ని కోరుతుందని ఎప్పుడో మర్చిపోయిన శేషు మామయ్య ఇంటికన్నా భిన్నమైనది ఆశించే అవకాశం లేని పెళ్లి అది. శేషుని పెళ్లి చేసుకున్న కొద్ది కాలానికి రామారావు మరణించడంతో ఆవిడ రామారావును వలలో వేసుకుని పెళ్లి చేసుకుని ఇల్లుని రాయించుకుందని ఆమెనందరూ నానా మాటలంటారు. రామారావు కూతురు రోష్ని కూడా ఆవిడని ద్వేషిస్తుంది. ఆవిడని ఉద్ధరించడానికి ఆమెను ఆయన పెళ్లి చేసుకున్నాడు అని అందరూ అనుకున్నారు. కానీ తనను తాను ఉద్ధరించుకోవడం కోసం రామారావు ఆవిడని వివాహమాడాడు అనే సంగతి రోషినితో ఆవిడ(శేషు) పలికిన మాటల ద్వారా తెలియ వస్తుంది. "అమ్మయి ఇంట్లోనూ ఊపిరాడలేదు, అబ్బాయి ఇంట్లోనూ ఊపిరాడలేదు. పోనీ అని దేశం చుట్టి వచ్చేసరికి ఇల్లు బూజులు పట్టిపోయి బావురు మంటుంది. అక్కడక్కడ రిపేర్లొచ్చాయి. మొక్కలన్ని చచ్చిపోయాయి. భాగ్యం, పిల్లలతో పాటు ఈ ఇల్లు కూడా తన జీవితంలో ఒక భాగం. భాగ్యాన్ని తిరిగి తెచ్చుకోలేడు, పిల్లల బ్రతుకులు పిల్లలవి. ఇల్లు వదలలేడు. ఈ ఊరు, ఈ కాలనీ, ఈ ఇల్లు ఇక్కడ తను అలవాటు పడ్డ జీవితం వదల్లేడు. ఒంటరిగా ఉండలేడు. మానవ స్పర్శ కావాలి." అని శేషు పలికిన మాటల్లో ఆవిడ రామారావు కోసం చేసిన త్యాగమేమిటో తెలియవస్తుంది.

ఆడది మగాడు చెప్పిందల్లా వింటూ ఏమి ప్రశ్నించకుండా, స్వతంత్రంగా ఆలోచించకుండా ఉన్నంతకాలం మంచిదానివలే పరిగణింపబడుతుంది. అలా కాకుండా తాను స్వతంత్రంగా ఆలోచించి, స్వతంత్ర నిర్ణయాలు తీసుకోవడం మొదలు పెట్టిన సందర్భంలో పొగరుబోతుగా, చెడిపోయినదానిగా అగుపిస్తుందని తెలిపే కథ పహరా. "స్త్రీ సహజమైన కోరికలు లేకుండా సన్యాసుల బ్రతికేసే సావిత్రిని మెచ్చుకోకుండా ఎలా ఉండటం అది సూర్యనారాయణ కూతురు కాదు పెద్ద కొడుకు" అనే మాటలు సామాజిక పరిస్థితిని తెలియజేస్తున్నాయి. సూర్యనారాయణ తన కొడుకు సుందరాన్ని శుభద్ర దగ్గర చార నవ్వకుండా వాడు చదువు సందులో తానే చూసుకుని సుభద్రను విలువలేని మనిషిగా చిత్రించిన తీరును క్రింది మాటలు రుజువు చేస్తాయి "వండి పెట్టడం తప్ప పెళ్లి చేసే పనులు ఏమీ ఉండవని తక్కినవన్నీ తండ్రి డబ్బుతోనే జరుగుతాయని తల్లి కన్న తండ్రి చెప్పాడు". పురుషాధిక్యత పురుషస్వామ్యం సమాజాన్నీ, కుటుంబాల్నీ ఎంత బలంగా శాసిస్తున్నాయో కథలో సీతాపతి మాటలు ఋజువు చేస్తాయి. మగవాడి పక్కన ఆడది వీధిలో నడవడాన్ని కూడా తప్పుపట్టే స్థితిని గూర్చి తెలియజేస్తూ సీతాపతి పలికిన మాటలు స్త్రీ వాస్తవిక స్థితికి అద్దం పడతాయి. "ఇద్దరు మగవాళ్ళ మధ్య తను ఒక మగవాళ్ళ నడిచిపోతుంది నీ కోడలు అని వ్యాఖ్యానించాడు సీతాపతి సూర్యనారాయణ సిగ్గుతో చితకపోయాడు." తన కొడుకు సుందరంతోపాటు తన కోడలు కరుణ స్నేహితుడైన నరేంతో కరుణ నడిచిపోవడమే సిగ్గుగా తలచిన సూర్యనారాయణలు, నడవడాన్ని కూడా తప్పు పట్టిన సీతాపతిలు గల సమాజంలో సగటు స్త్రీ మనుగడే పెద్ద సమస్యగా మారిన వైనం.

ముగింపు :

పురుషాధిక్య సమాజంలో స్త్రీ ప్రతినిత్యమూ అనేక సమస్యలను, సవాళ్లను ఎదుర్కోవలసి వస్తుంది. అవహేళనలు, అవమానాలు, అసమానతలు, ఆర్థిక పరిపుష్టి లోపం, గృహహింస, జెండర్ వివక్ష మొదలైన అనేక విషయాలను ఎత్తిచూపుతూ వాటిని అధిగమించే ఆలోచనను కల్పిస్తూ, స్త్రీ సమాజంలో సగం అనే

భావనను తెలియజేస్తూ, తనకి స్వతంత్రంగా ఆలోచించే శక్తితో పాటు సమస్యను సమర్థవంతంగా ఎదుర్కొనే చాతుర్యం ఉందని సత్యవతి కథలు తెలియజేస్తాయి. దాంపత్య జీవితంలో స్త్రీ పురుషులిద్దరిదీ ప్రధాన బాధ్యతే. పురుషుని కంటే స్త్రీ కుటుంబపరమైన విషయాల్లో ముందు వరుసలో నిలుస్తుంది. కుటుంబ పరంగా ఎన్నో త్యాగాలకు స్త్రీ కేంద్ర బిందువు ఔతున్నప్పటికీ స్త్రీ శ్రమను పరిగణించని సమాజ పరిస్థితిని సత్యవతి కథలు ప్రశ్నిస్తాయి. కుటుంబ అభివృద్ధిలో పురుషుడితోపాటు స్త్రీది కూడా ప్రధాన భూమిక. ఐనప్పటికీ చాలా సందర్భాల్లో స్త్రీ శ్రమని ప్రేమ, ఆప్యాయత, అనురాగం, వాత్సల్యంతో కొలవడానికి బదులుగా డబ్బుతో తూకం వేయడం కారణంగా స్త్రీ ఆర్థిక అసమానతకు గురౌతున్న విషయం సత్యవతి కథలు గుర్తుచేస్తాయి. ఉద్యోగం ఈరోజుల్లో స్త్రీకి తప్పనిసరి అనిపిస్తుంది. ఆర్థిక స్వాతంత్రం లేకపోతే సమాజంలో స్త్రీకి భద్రత కొరబడుతుందనే సందేశాన్నిస్తాయి. ప్రపంచీకరణ నేపథ్యంలో ప్రపంచం కుగ్రామంగా మారిన తరుణంలో కొత్త సవాళ్లు స్త్రీని ఉక్కిరిబిక్కిరి చేయడంతో పాటు వారి స్థితిని మరింత గందరగోళం చేస్తూ గోడదెబ్బ చెంపదెబ్బ అన్నట్లు తయారైన వైనం, సందర్భాలు ఏర్పడ్డాయనే విషయాన్ని ఈ కథల్లో తెలియజేశారు. 30 ఏళ్లు కాపురం చేసిన భర్తకు భార్య తోడు నీడగా ఉన్నప్పటికీ తనని నీడగానే తప్ప తోడుగా చూడని స్థితిని ఈ కథల్లో ప్రశ్నించారు. వివాహానికి అమ్మాయి అభిప్రాయంతో, ఇష్టా ఇష్టాలతో పని లేకుండా పోవడం, పెళ్లికి ఆర్థిక, సామాజిక, రాజకీయ పరిస్థితులు ప్రతిబంధకాలవుతున్న తీరు కథల్లో తెలియజేశారు. స్త్రీని కుటుంబంతో పాటు సమాజం కూడా చిన్నచూపు చూసే స్థితి, స్త్రీలను స్త్రీలే గౌరవించలేని పరిస్థితి, స్త్రీల పట్ల గల సాంస్కృతిక పెత్తందారీతనం, సౌందర్యాత్మక హింస మొదలైన సమస్యలను గూర్చి సత్యవతి తన కథల్లో తెలియజేశారు.

ఆధార గ్రంథాలు :

1. సత్యవతి.పి, సత్యవతి కథలు, (2016), విశాలాంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్: విజయవాడ.
2. ఓల్గా (2015). రాజకీయ కథలు, స్వేచ్ఛ ప్రచురణలు: హైదరాబాద్.
3. చంద్రశేఖరరెడ్డి. రాచపాళెం, (2015). మన నవలలు మన కథానికలు, విశాలాంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్: విజయవాడ.
4. డాక్టర్. ద్వా.నా. శాస్త్రి, (ముద్రణ 2014). తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర, ప్రగతి పబ్లికేషన్, ఎల్.బి.నగర్: హైదరాబాద్.
5. దక్షిణామూర్తి. పోరంకి,(1988). కథానిక స్వరూపస్వభావాలు, శ్రీ బి నాగేందర్, శివాజీ ప్రెస్: సికింద్రాబాద్.
6. నాగయ్య.జి, (2009)తెలుగు సాహిత్య సమీక్ష రెండవ సంపుటము, సి.యన్. ప్రింటర్స్ ప్రకారం రోడ్డు: తిరుపతి.
7. సత్యనారాయణ.పోలప్రగడ, (1999). తెలుగు కథానిక, తెలుగు అకాడమీ ప్రచురణ: హైదరాబాద్.
8. డా. జొ.వెం. సత్యవాణి, (2012)తెలుగులో ప్రక్రియా వైవిధ్యం, నాలుగవ ప్రపంచ తెలుగు మహాసభల ప్రచురణ, తెలుగు అకాడమీ: హైదరాబాద్.
9. తెలుగులో కవితోద్యమాలు, (2015). తెలుగు అకాడమీ ప్రచురణ: హైదరాబాద్.

❖❖❖